

Matolcsy Miklós Általános Iskola helyi tanterv

Technika és tervezés 3. évfolyam

Témakörök

Témakör: Anyagok a környezetünkben

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, minimum órakeret: 4

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Véleményalkotás erősítése;
- A társakkal való közös tevékenység támogatása;
- Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során;
- Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során;
- Építő jellegű párbeszéd alkalmazása;
- Kézügyesség fejlesztése;
- Anyagvizsgálat;
- Az anyagok tulajdonságai;
- Az anyagok felhasználási lehetőségei.

Fogalmak

anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat

Javasolt tevékenységek

Természetes és mesterséges környezet megfigyelése;

Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása;

Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk;

Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék;

A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei;

A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése;

Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból.

Témakör: Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, minimum órakeret: 15

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteket felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Önálló tervezés és kivitelezés támogatása
- A kreativitás erősítése
- Munkafolyamatok algoritmizálása
- Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése
- Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése
- Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése
- A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése
- Reális értékelési készség fejlesztése

- Fejlesztő hatású véleményformálás
- Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése
- Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése
- A takarékoság iránti igény fejlesztése
- Környezettudatos magatartás támogatása
- Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján
- Tárgykészítés képlékeny anyagból
- A papír tulajdonságai, felhasználhatósága
- Papírmunkák:
 - egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat
 - ollóval egyenesen és körív mentén nyír
 - vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol
- A fa tulajdonságai, felhasználása
- Famunkák:
 - darabolás
 - csiszolás
 - hegyezés
- A textilek csoportosítása, felhasználása
- Fonalmunkák:
 - szövés szövőkereten vagy madzagszövőn
 - cérnát tűbe fűz önállóan vagy tűbefűző segítségével
 - gombvarrás
 - előöltés
 - díszítőöltés

Fogalmak

anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés

Javasolt tevékenységek

Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából

Mit miből készítünk, és miért?

Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból

A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkcióinak megfelelő alkalmazása

Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással

Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból

Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése

Ajándék- és tároló dobozok készítése karcolással, hajlítással

Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból

Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással

A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából

Képközelítő, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel

A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint

Textilgyűjtemény készítése

Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések

Használati tárgyak készítése megfelelő textilből kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó

Bábok, kabalafigurák, tűpárna készítése gombvarrással

A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével

Témakör: Otthon – család – életmód

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, minimum órakeret: 8

- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteket felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A környezetátalakítás fontos szabályainak alkalmazása
- Az önállóság fokozása
- A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése
- A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása
- A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása
- Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában
- A munkamegosztás előnyeinek kihasználása
- Reális értékelés kialakítása
- A tolerancia és az empátia fejlesztése
- Közös alkotott szabályok betartása
- Jó szándékú véleményformálás támogatása
- Különböző kultúrák és a másság elfogadása

- Szokásrend kialakítása
- Házak, lakások, otthonok
- Modellkészítés
- Otthon a lakásban
- Otthonunk tárgyai
- Növényápolás
- Egészséges tápanyagok
- Változatos étkezés
- Terítés, tálalás
- Ételkészítés
- Egészséges életmód, napirend
- Öltözködés
- Takarékoskodás
- Munkamegosztás a családban
- Háztartási balesetek
- Környezetvédelem

Fogalmak

ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék

Javasolt tevékenységek

Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben

Lakópark készítése kisebb dobozokból

Lakásmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével

Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése

A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban

A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése

Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása

Egyszerű ételek, italok készítése

Ünnepi asztal terítése

Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése

A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása

Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése

A háztartás gépeinek megismerése, ezek biztonságos használata

Témakör: Jeles napok, ünnepek

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, minimum órakeret: 4

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az ünnepi szokások megőrzése
- Kulturált ünneplés
- Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése
- Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Március 15.
- Húsvét
- Anyák napja

Fogalmak

népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra

Javasolt tevékenységek

Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból

Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése

A magyar népviselet és népszokások megismerése: memóriakártyák készítése

Témakör: Közlekedés

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, minimum órakeret: 3

- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások megszilárdítása
- A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése
- Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk
- A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása
- A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése
- Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül
- Az úttest részei; útburkolati jelek
- Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken
- Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák

Fogalmak

úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv

Javasolt tevékenységek

A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból

Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan

Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal

Témakörök